

Motion till riksdagen 2008/09:Kr252

av Finn Bengtsson och Karl Sigfrid (m)

Censuren för vuxenfilm

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en översyn av lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram i syfte att kunna avskaffa vuxencensuren.

Bakgrund

Censur och andra repressiva åtgärder mot bland annat allmänhetens kulturintresse, teatern, förekom regelbundet redan på 1600-talet. Censuren för kulturell framställningskonst har sedan historiskt haft starka band med totalitära statsmakter och politiskt förtryck. När filmcensuren infördes i Sverige 1911 representerade den därför redan då en svunnen tid.

När 1949 års tryckfrihetsförordning (TF) tillkom efter andra världskrigets fasor vidhölls censuren av bland annat filmen, återigen av historiska skäl för att ”skydda” även myndiga medborgare mot onödiga hemskheter. Inte ens när yttrandefrihetsgrundlagen för tekniska medier (YGL) infördes 1992 var man mogen att avveckla filmcensuren för vuxna. Trots att såväl TF som YGL på ett mycket positivt sätt flyttar fram positionerna för yttrandefriheten i allmänhet med rätt för staten att först i efterhand straffa vissa preciserade brott mot yttrandefriheten som till exempel spioneri, hets mot folkgrupp, olaga våldsskildring och förtal, så behölls en särbehandling av biograffilmen som enda uttrycksform. Här påbjöds staten fortsatt att censurera ”örliga bilder i filmer, videogram och andra tekniska upptagningar som skall visas offentligt”. Brott mot detta, det vill säga att uttryck via sådana media inte först har passerat censuren innan de visas upp för allmänheten, leder fortfarande idag till böter eller fängelse i högst sex månader. På alla andra områden, konst och kultur, press och public service, får staten endast ingripa i efterhand. Är detta en tidsenlig lagstiftning 2008? Knappast.

Fel! Okänt namn på

Önskad ändring

Den för filmcensuren ansvarige chefen för Statens biografbyrå Gunnel Arrbäck valde så sent som under 2007 att avgå i protest mot vuxencensuren av film. I Danmark avskaffades censuren av vuxenfilmer 1969, Finland följde efter 2001, Norge 2004 och till och med Island förra året. Det är nu bara Sverige av de nordiska länderna som vidhåller denna inskränkta lagliga relik mot en generell yttrandefrihet, som regleras i lagen om granskning och kontroll av filmer och videogram från 1990. Vi vill nu att riksdagen ger regeringen tillkänna att efter en översyn ändra i denna lag under denna punkt så att censuren av vuxenfilmer helt försvinner.

Vi väckte en likalydande motion under föregående riksmöte 2007/2008 där denna tillsammans med några andra motioner på samma tema avlogs av utskottet med bland annat motiveringen att det fick ankomma på regeringen att noga följa frågan och överväga om ändringar borde göras i censurlagstiftningen, samt att utskottet utgick från att Biografbyråns liksom Medierådets verksamheter skulle komma att ingå i 2006 års förvaltningskommittés översyn över den statliga förvaltningens uppgifter och organisation. Utskottet hänvisar i motiveringen till avslaget av bland annat vår tidigare motion till att kommitténs arbete ska avslutas senast den 15 december 2008 (direktiv 2006:123).

Vi tycker dels att den aktuella hållningen från utskottet är för passiv i frågan som sedan länge lösts ut i våra grannländer, dels att det på inget sätt finns någon garanti för att Förvaltningskommittén kommer att explicit föreslå att censuren av vuxenfilmer avskaffas. Då den rådande ordningen fortsatt inte är anständig för myndiga medborgare i vårt land och lätt för regeringen att omedelbart åtgärda, vill vi att riksdagen ger regeringen detta tillkänna.

Stockholm den 29 september 2008

Finn Bengtsson (m)

Karl Sigfrid (m)